

P.Z. br. 104

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

U Zagrebu, 6. prosinca 2024. godine

PREDSJEDNIKU
HRVATSKOG SABORA

Predmet: Zaključak uz Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Na temelju članka 127. stavka 2. i članka 165. Poslovnika Hrvatskog sabora, uz Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o vanjskom vrednovanju obrazovanja, predlažemo usvajanje sljedećeg

ZAKLJUČKA

Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da izvijesti Hrvatski sabor o poduzetim mjerama, aktivnostima i predviđenim financijskim sredstvima za razvoj cjelovitog sustava za praćenje kvalitete obrazovanja u Republici Hrvatskoj, a koji sadržava:

- planove za razvoj sustava nacionalnih ispita i državne mature te definiranje njihove uloge i način korištenja rezultata,
- vanjsko vrednovanje i samovrednovanje odgojno-obrazovnih ustanova,
- licenciranje učitelja i ravnatelja,

a sve to s posebnim osvrtom na jačanje uloge Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja u sustavu.

Predsjednik Kluba zastupnika SDP-a

Siniša Hajdaš Dončić

97

OBRAZLOŽENJE:

Razvoj sustava za praćenje kvalitete obrazovanja u Republici Hrvatskoj ključno je za osiguravanje transparentnosti, jednakosti i izvrsnosti u obrazovnom sustavu. Sustavno praćenje i vrednovanje kvalitete obrazovanja preduvjet je za donošenje informiranih odluka, unapređenje obrazovnih ishoda i prilagodbu obrazovnih politika stvarnim potrebama učenika i društva.

1. Nacionalni ispiti i državna matura

Nacionalni ispiti i državna matura imaju ključnu ulogu u mjerenju obrazovnih postignuća i osiguravanju jednakih mogućnosti za sve učenike. Za provođenje nacionalnih ispita i državne mature koriste se veliki resursi, kako materijalni tako i ljudski, stoga je potrebno jasno definirati njihove funkcije, kako bi se:

- rezultati koristili za praćenje kvalitete obrazovanja na razini sustava,
- identificirali potencijali za unaprjeđenje nastave i kurikuluma,

2. Vanjsko vrednovanje i samovrednovanje odgojno-obrazovnih ustanova

Vanjsko vrednovanje ključno je za procjenu kvalitete rada odgojno-obrazovnih ustanova, dok samovrednovanje omogućava školama da prepoznaju svoje snage i slabosti te kontinuirano rade na poboljšanju. Uvođenje standardiziranih postupaka vanjskog vrednovanja i osnaživanje škola u provedbi samovrednovanja osigurat će bolju kvalitetu obrazovanja na lokalnoj i nacionalnoj razini. Sada nije jasno opredjeljenje državne politike u ovom segmentu sustava za praćenje kvalitete obrazovanja.

3. Licenciranje učitelja i ravnatelja

Profesionalni razvoj i licenciranje učitelja i ravnatelja nužno je za podizanje standarda u obrazovnom sustavu. Sustav licenciranja trebao bi osigurati:

- kontinuirano praćenje kvalitete rada učitelja i ravnatelja,
- postavljanje jasnih kriterija za odabir i napredovanje u obrazovnoj profesiji.

Iako je to zakonska obveza, postupak licenciranja se kod nas još uvijek ne provodi.

4. Uloga Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO) mora preuzeti snažniju ulogu u razvoju sustava obrazovanja kroz praćenja kvalitete. Njegova stručnost i neovisnost ključni su za:

- provedbu nacionalnih ispita i državne mature,
- razvoj metodologija za vanjsko vrednovanje,
- podršku ustanovama u provođenju samovrednovanja i osiguravanju kvalitete.

Vlada Republike Hrvatske ima odgovornost osigurati financijske, organizacijske i stručne preduvjete za jačanje sustava praćenja kvalitete obrazovanja. Informiranje Hrvatskog sabora o poduzetim mjerama i predviđenim aktivnostima omogućit će bolji nadzor i usklađivanje ciljeva obrazovnog sustava s potrebama društva i gospodarstva.

Ovaj zaključak predlaže se kako bi se osigurala transparentnost, odgovornost i učinkovitost u razvoju sustava obrazovanja, s krajnjim ciljem unaprjeđenja kvalitete obrazovanja za sve učenike u Republici Hrvatskoj.